

УДК 378:[37.011.3-051:78]

DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2023.4.8>

А. Ю. КРУГЛЯЧЕНКО

*старший викладач циклової комісії фортепіано,
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: krugliachenko1375@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-4865-6925>*

І. В. МАЗУРОК

*старший викладач циклової комісії фортепіано,
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: mazyrokiruna0103@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-1089-424X>*

С. П. ЯБКОВСЬКА

*викладач-методист циклової комісії народних інструментів,
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: svitlanayab1973@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-8456-5812>*

ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНО-ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Основне завдання вищої освіти XXI століття – підготувати компетентного, конкурентоспроможного на ринку праці фахівця в галузі музичної освіти зі сформованими професійно-ціннісними орієнтаціями, які стануть вектором дій у вихованні школярів засобами музичного мистецтва. У статті враховано, що вища освіта як педагогічне явище – це нерозривна єдність інтелектуального, емоційно-ціннісного та валеологічного компонентів. У процесі професійної підготовки всі три компоненти виступають у нерозривній єдності. Мета статті – висвітлення сутності та структури професійно-ціннісних орієнтацій учителя музичного мистецтва, які базуються на загальноприйнятних компонентах освіти у вишах. У дослідженні йдеться про те, що вища школа формує у студентів відповідно до інтересів нашого суспільства систему базових професійних цінностей. З однієї сторони, вона повинна бути універсальною, з іншої – необхідно враховувати, що кожна особистість відрізняється своєю системою ціннісних орієнтацій в залежності від здібностей, індивідуальних особливостей, професійної орієнтованості. Результат дослідження – визначена структура та зміст професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музики. Сформульовано висновки про те, що професійно-ціннісні орієнтації вчителя музичного мистецтва є компетентнісні характеристики, сформованість яких стане базою для успіху в майбутній музичній та педагогічній діяльності. У науковій розвідці подано характеристику взаємопов'язаних складових компонентів структури професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музики: когнітивного, емоційно-чуттєвого, смисло-цільового. Ці компоненти найбільш повно розкривають специфіку професії вчителя музики та сприяють подальшому професійному самовдосконаленню та особистісному росту майбутнього педагога-музиканта. У статті висвітлено тезу, що для ефективного формування у майбутніх учителів музики професійно-особистісних якостей необхідно усвідомлене опрацювання та вивчення сутності й структури досліджуваного феномена.

Ключові слова: професійно-ціннісні орієнтації, майбутній учитель музики, професійні знання, усвідомлення, емоції, структурні компоненти: когнітивний, емоційно-чуттєвий, смисло-цільовий.

Постановлення проблеми. Соціокультурні перетворення в суспільстві визначають істотні зміни в освітньому процесі. Потреба в педагогах, які послідовно і повноцінно реалізовувати-

муть соціальні та професійні завдання освіти, формуючи особистість учня, здатного до творчості, самореалізації, ставить перед вищою школою нові завдання. Розв'язувати ці завдання

спроможні лише високопрофесійні педагогічні кадри, від яких, у свою чергу, залежить нова якість освіти.

Актуальність питання ефективної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, які спроможні до повноцінної професійної самореалізації, зумовлена швидким темпом мистецької освіти, затребуваністю високопрофесійних фахівців в освіті.

Аналіз теорії та практики підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва засвідчує широке коло наукових досліджень, зокрема у галузях філософії, соціології, психології, педагогіки, що у певних контекстах висвітлюють проблему формування професійно-ціннісних орієнтацій у майбутніх педагогів.

Сучасні вимоги до якостей особистості вчителя чітко окреслено у наукових працях вітчизняних дослідників філософії освіти: В. Андрущенко, Л. Губерського, І. Надольного, В. Кременя, М. Горлача, В. Огнев'юка та ін. Психологічний аспект професійної діяльності вчителя та роль у цьому процесі професійно-особистісних якостей досліджено С. Максименком та ін. Роль професійно-особистісних якостей у формуванні педагогічного професіоналізму вчителя детально висвітлено у наукових розвідках Н. Гузій, І. Зязюна, С. Сисоевої та ін. Формування й розвиток фахово необхідних компетентностей учителя музичного мистецтва у процесі здобуття фахової освіти охарактеризовано у працях І. Коваленко, М. Моїсєєвої, О. Олексюк, Т. Пляченко та ін.

На відповідності підходів до навчання у системі вищої освіти вимогам соціуму щодо культурного виміру особистості зосереджує увагу В. Огнев'юк, вказуючи, що «розвиваючи у своїх вихованців певні особистісні та громадянські якості, сучасна професійна освіта має забезпечити поєднання підготовки висококваліфікованого, конкурентоспроможного на ринку праці фахівця і водночас плекання особистості з притаманною їй високою культурою та здатністю до продукування культури» [Огнев'юк : 279–282].

Визначення сутності й змістової наповненості структури професійно-ціннісних активностей майбутніх учителів музики вважаємо **метою статті**.

Відповідно до мети поставлено такі **завдання**: розглянути поняття цінностей

та його трактування; висвітлити розуміння професійно-ціннісних орієнтацій; визначити структуру професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музики; опрацювати когнітивний, емоційно-чуттєвий та смисло-цільовий компонент у структурі професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музики.

Результати та дискусії. Цінності складають основу життєдіяльності – це історично складені модуси, способи зв'язку свідомості й буття людини і світу [Андрущенко : 28]. Ціннісні орієнтації структуруються у свідомості людини в процесі її соціалізації, під впливом аналізу та систематизації базової, важливої для життєдіяльності, інформації в її індивідуально-психологічному усвідомленні та сприйнятті. Спочатку особистість набуває досвіду, отримуючи соціально позитивні та усталені у суспільстві стереотипи поведінки, орієнтовані на соціокультурні цінності. З часом набуває й іншого життєвого та професійного досвіду, який допомагає індивідові адаптуватися в певному оточенні.

Аналіз процесу становлення ціннісних орієнтацій особистості дає можливість виокремити ті, які вважають загальнолюдськими, які одночасно є соціальним пріоритетом на всіх етапах становлення соціуму та в нашому випадку є професійно-ціннісними орієнтаціями, зокрема і в майбутніх учителів музики. Цінності ми розглядаємо як орієнтири, відповідно до яких найчастіше майбутній вчитель музики проектує свою фахову діяльність.

Цінності – це, з одного боку, властивість того чи іншого суспільного предмета, явища, які задовольняють потреби, інтереси, бажання. Інакше кажучи, це соціально значущі уявлення про те, що таке добро, справедливість, патріотизм, любов, дружба тощо. Вони, зазвичай, не піддаються сумніву, але видозмінюються, є еталоном, ідеалом для людей. З іншого боку – це відношення суб'єкта до предметів та явищ реальності, яке виражається ціннісними орієнтаціями, соціальними установками, якостями особистості. Тут вони виступають як певна структура особистості. Перший аспект суспільний, другий – особистісний [Бутківська : 27].

Кардинальні перетворення, що торкнулися усіх сфер життя суспільства, спричинили істотні зміни у системі професійно-ціннісних

орієнтацій студентів – вчителів музичного мистецтва. Змінюється зміст їх ціннісних уявлень, загалом ієрархія цінностей.

Ціннісні орієнтації визначають:

- 1) загальну спрямованість інтересів і прагнень особистості;
- 2) ієрархію індивідуальних вподобань і зразків;
- 3) цільові і мотиваційні програми;
- 4) рівень вподобань;
- 5) уявлення про дійсне і механізми селекції за критеріями значущості;
- 6) міру готовності й рішучості до реалізації власного «проекту життя» [Целякова : 227].

Дослідник В. Дряпіка щодо сутності ціннісних орієнтацій вважає їх відносно стійкою системою фіксованих установок, інтегративною спрямованістю особистості, що зумовлена певними цінностями, і виражається в здатності до цілісного усвідомлення та переживання явищ дійсності й мистецтва, готовності до виконання оціночної діяльності, а також в мотивації того чи іншого ставлення до них людини [Дряпіка : 58].

У професійно-ціннісних орієнтаціях студентів часто домінує прагматичний аспект. Ціннісний сенс професії, її духовно-моральний потенціал залишаються поза увагою майбутнього вчителя. Отже, вивчення професійно-ціннісних орієнтацій вчителя музики як провідника мистецтва та його канонів, духовної культури суспільства стає актуальним завданням вищої школи. У дослідженні професійно-ціннісні орієнтації розглядаються як ключова освіта особистості вчителя, як важливий складник професійної культури, що свідчить про готовність до освітньої діяльності відповідно до чітко сформованих духовних цінностей. З огляду на це професійно-ціннісні орієнтації можна розглядати як систему установок та ставлення особистості до специфіки професії, що відображають зміст та сутність професійної діяльності. Вони визначають її цілі та засоби, регулюють поведінку особистості у професійній діяльності.

Аналіз психолого-педагогічних наукових праць дозволив визначити структуру професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музики, що складається з таких складників: когнітивного, емоційно-чуттєвого, сенсо-цільового.

Когнітивний компонент ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музики – це своєрідна

інформаційна локація, з певним комплексом понять, зокрема: професія вчителя музики, її зміст та сутність. Когнітивний компонент професійно-ціннісних орієнтацій вчителя музики містить ідеї, закономірності, принципи, розуміння яких дає змогу визначити ставлення вчителя до педагогічної системи та людини як основи цієї системи. Професійно-педагогічні знання виступають інформацією, що відображає стан професійного простору і є наслідком пізнавальної (навчальної та самоосвітньої) діяльності студента. Зміст когнітивної сфери відкриває для студента вільний та варіативний вибір нових знань, нових цілей, цінностей та особистісних смислів, визначає процес педагогічного пошуку, дозволяє вирішувати складні професійні завдання, виконуючи орієнтаційну функцію у становленні та формуванні професійно-ціннісних орієнтацій.

Знання про професію розкривають сутність праці педагога-музиканта, особливості музично-педагогічної діяльності та спілкування. Як професійні знання, варто вказати такі: методологічні – знання загальних принципів вивчення музично-педагогічних явищ, закономірностей навчання та виховання; теоретичні – знання цілей, принципів, змісту, методів та форм музично-педагогічної діяльності, закономірностей формування та розвитку особистості дитини; методичні – знання основ методики навчання та виховання; технологічні – знання способів та прийомів навчання та виховання.

Професійні знання інтегруються до певної специфічної системи, структура якої підпорядкована практичному розв'язанню педагогічних завдань. Розв'язання та аналіз кожного окремого педагогічного завдання актуалізує всю систему професійних знань, визначає можливість освоєння професійного змісту майбутнім педагогом на рівні методології.

Отже, складовими когнітивного компонента у структурі професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музики є знання про професію – це відомості про зміст та специфіку діяльності педагога-музиканта, про особливості музично-педагогічної сфери та спілкування; вони є підставою для орієнтації особистості у професійній системі цінностей. До професійних знань належать методологічні, теоретичні,

методичні, технологічні знання; усвідомлення себе у професії сприймається як найвищий рівень прояву самопізнання, самооцінки свого професійного «Я».

До групи особистісних компетенцій, які повинен опанувати майбутній учитель музичного мистецтва, Т. Пляченко зараховує особистісні якості, індивідуальні психологічні особливості, здібності, стиль роботи, творчий імідж. Професійно-педагогічні компетентності цього фахівця дослідниця репрезентує такими складовими, як аксіологічна настанова, фахові знання, спеціальні навички, уміння, володіння фаховими методиками [Пляченко : 18].

Варто зауважити, що в когнітивному компоненті серед специфічних особистісних якостей, виділено і педагогічну креативність, до якої дослідниця С. Сисоєва зараховує: любов до дітей, безкорисність, сміливість, до розумного ризику в професійній діяльності, цілеспрямованість, допитливість, самостійність, наполегливість, ентузіазм [Сисоєва : 97–99].

Отже, цінність когнітивного компонента професійних орієнтацій майбутнього вчителя музики, у реалізації таких функцій: «зовнішньої», коли знання стають засобом орієнтування у професійному просторі; через професійні знання проявляються у «внутрішній» функції, пов'язаної з орієнтуванням на самопізнання, самооцінку свого духовного та професійного «Я» з метою подальшого його збагачення та вдосконалення.

Емоційно-чуттєвий компонент професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музики характеризує зміст, якість, динаміку емоцій та почуттів майбутніх педагогів стосовно професії. Сутнісною властивістю цього відношення є, перш за все, його емоційно-естетична спрямованість, що здійснюється в єдності з інтелектуальною та вольовою.

Змістовою основою емоцій є цінності. Це зумовлено тим, що емоції – це реакція на певний об'єкт, демонстрація ставлення до нього. Зокрема, моральні емоції безпосередньо пов'язані з моральними цінностями, почуття сорому чи провини виникають тоді, коли виникає суперечність між вчинком людини і усталеними в суспільстві цінностями, що визнаються цією людиною. Без співвіднесення з цінністю об'єкта не можна говорити про значущість чи небажаність тих чи інших емоцій щодо нього.

З іншого боку, характеристика емоцій як особливих оцінок реальності, особистості, певної інформації про неї – загальновідома думка фізіологів і психологів. Емоція «зацікавлено», «упереджено» оцінює дійсність і демонструє свою оцінку організму крізь призму переживань.

Важливу роль у реалізації цінностей і в нормальному функціонуванні емоційної сфери особистості грають механізми вольового регулювання. Вольові якості особистості належать до категорії найістотніших, проте самі собою вони можуть мати позитивне або негативне значення для суспільства. Це залежить від того, на реалізацію яких цінностей педагог спрямовує свої зусилля. Наявність вольових якостей означає, що людина вміє керувати та контролювати свою поведінку. Сучасні психологи встановили тісний зв'язок волі людини з її системою цінностей, зокрема про це йдеться у працях І. Беха, Р. Дарендорф, Т. Парсонс, Д. Узнадзе, І. Кон, А. Ребер, М. Рокич. Природно, що рівень засвоєння професійних знань та цінностей залежить від волі: чим більше вольових зусиль прикладає майбутній вчитель музики, тим вищий результат.

Не менш тісний взаємозв'язок існує між емоціями та волею. Як вольова, так і емоційна сфери регулюють поведінку людини, їх взаємозв'язок досить тісний, тому нині у психології існує думка про емоційно-вольову регуляцію діяльності (К. Ізард та ін.), тобто це свідчить про нерозривний зв'язок ціннісних орієнтацій та емоційно-вольової сфери особистості педагога.

Отже, емоційно-ціннісний компонент складається з трьох елементів: ціннісно-сміслового, емоційно-особистісного та суб'єктно-вольового. Це обумовлено їх особливою роллю в освітньому процесі та нерозривним взаємодією. Емоційна сторона професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музики проявляється у ставленні до професійних знань, до їх поглиблення, їх передачі та використання. Експериментально встановлено, що з допомогою емоцій досягається успішність у розв'язанні окремих розумових завдань, а й пізнавальної діяльності в цілому.

Емоційно-чуттєвий компонент в структурі професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музики підтверджує думку про те, що вироблення особистістю власних професійно-

ціннісних орієнтацій здійснюється не лише на когнітивному рівні, а й на емоційному, оскільки цінності сприймаються не тільки розумом, а й почуттями. Посилення емоційної сфери особистості призводить до її гармонізації, адже моральні норми, соціальні та професійні цінності можуть стати особистісними цінностями, лише переломлюючись через почуття.

Смисло-цільовий компонент у структурі професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музики розглядається автором як формування професійних особистісно-значущих сенсів та цілей, коли майбутній вчитель стає реальним суб'єктом свого професійного вибору.

Вища освіта не тільки передбачає засвоєння студентами знань про професійну діяльність, психологічні особливості дітей та їх пізнавальні можливості, про норми професійної етики, а й вимагає вмінь застосувати професійно-ціннісні орієнтації в ставленні до засвоєваних світоглядних та професійних знань, вироблення на їх основі системи ціннісних орієнтацій, які стають мотивами професійної діяльності. Такий підхід дозволить підготувати майбутніх вчителів, здатних сформулювати

в учнів цілісну картину єдиного матеріального і духовного світу, передавати з покоління в покоління не тільки інтелектуальні, а й духовно-моральні цінності. При навчанні, що виховує, досягається органічний зв'язок між набуттям студентами професійних знань, умінь, навичок, розвитком їх професійного мислення і формуванням відповідного інтелектуального та емоційно-ціннісного ставлення до засвоєваного навчального матеріалу, до дітей і до професійної діяльності.

Висновки. Отже, однією з пріоритетних цілей професійної підготовки майбутнього вчителя музики є формування його професійно-ціннісних орієнтацій, основу яких, на думку автора, становлять такі структурні компоненти: когнітивний (знання про професію, професійні знання, усвідомлення себе у професії); емоційно-чуттєвий (зміст (музика), якість, динаміка емоцій та почуттів майбутніх педагогів стосовно професії та її цінностей); смисло-цільовий (формування професійних особистісно-значущих смислів та цілей, коли майбутній учитель стає реальним суб'єктом свого професійного вибору).

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрущенко В. Особистість учителя як предмет філософсько-педагогічної рефлексії. Вища освіта України: теорет. та наук.-метод. часопис. Київ: Педагогічна преса, 2007. № 2. С. 5–12.
2. Бутківська Т. В. Проблема цінностей у соціалізації особистості. Цінності освіти і виховання : наук.-метод. зб. [за заг. ред. О. В. Сухомлинської] ; АПН України. Київ, 1997. С. 27–31.
3. Губерський Л., Андрущенко В. Філософія як теорія та методологія розвитку освіти. Київ: МП Леся, 2008. 516 с.
4. Гузій Н.В. Категорія професіоналізму в теорії і практиці підготовки майбутнього педагога: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: спец. 13.00.04. Київ, 2007. 40 с.
5. Дряпіка В. І. Теорія і практика формування ціннісних орієнтацій вчителя музики: навч. посібник В. І. Дряпіка. Київ, Ужгород: Ліра, 2000. 340 с.
6. Зязюн І.А., Крамущенко Л.В., Кривонос І.Ф. Педагогічна майстерність: підруч. Київ: Вища школа, 1997. 349 с.
7. К. Ізард Класифікація емоцій [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ni.biz.ua/10/10_17/10_179569_klassifikatsiya-emotsiy-po-k-izardu.html
8. Козир А. В. Професійна майстерність учителів музики: теорія і практика формування в системі багаторівневої освіти: [монографія] Алла Володимирівна Козир. Київ: НПУ імені М. Драгоманова, 2008. 378 с.
9. Коваленко І.Г. Методика формування професійно-особистісних якостей майбутніх учителів музики в процесі вивчення диригентсько-хорових дисциплін: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02. Київ, 2008. 21 с.
10. Максименко С.Д., Зайчук В.О., Клименко В.В., Папуча М.В., Соловієнко В.О. Загальна психологія: підруч. / за заг. ред. С.Д. Максименка. 2-ге вид. Вінниця: Нова Книга, 2004. 702 с.
11. Моїсєєва М.А. Спільна музично-виконавська діяльність як засіб формування професійних якостей учителя музики (на матеріалі концертмейстерського класу): дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02. Київ, 1998. 248 с.
12. Огнев'юк В.О. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку: монографія. Київ: Знання України, 2003. 450 с.
13. Олексюк О.М. Музична педагогіка: навч. посіб. Київ: КНУКіМ, 2006. 188с.
14. Пляченко Т.М. Педагогічні засади підготовки майбутнього вчителя музики до роботи з учнівськими музично-інструментальними колективами: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: спец. 13.00.04. Київ, 2011. 36 с.

15. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: підруч. Київ: Міленіум, 2006. 344 с.
16. Філософія: навч. посіб. / Л.В. Губерський, І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко та ін.; за ред. І.Ф. Надольного. 8-ме вид. Київ: Вікар, 2011. 457 с.
17. Філософія: підруч. для вищої школи / за заг. ред. В.Г. Кременя, М.І. Горлача. Харків: Прапор, 2004. 736 с.
18. Целякова О. М. Духовність і ціннісні орієнтації студентської молоді України в трансформаційному суспільстві [Електронний ресурс]. *Гуманітарний вісник ЗДІА*. 2009. Вип. 38. Режим доступу : http://zgia.zp.ua/gazeta/VISNIK_38_22.pdf

REFERENCES

1. Andrushchenko V. (2007) The teacher's personality as a subject of philosophical and pedagogical reflection. Higher education of Ukraine: theory. and scientific method. magazine Kyiv: Pedagogical Press, No. 2. P. 5–12.
  2. Butkivska T. V. (1997) The problem of values in the socialization of personality. Values of education and training: science and method. coll. [in general ed. O. V. Sukhomlynska]; APN of Ukraine. Kyiv, P. 27–31.
  3. Guberskyi L., Andrushchenko V. (2008) Philosophy as a theory and methodology of education development. Kyiv, 516 p.
  4. Guzii N.V. (2007) The category of professionalism in the theory and practice of training the future teacher: autoref. diss... Dr. Ped. Sciences: specialist 13.00.04. Kyiv, 40 p.
  5. Dryapika V. I. (2000) Theory and practice of the formation of value orientations of music teachers: teaching. manual by V. I. Dryapik. Kyiv, Uzhhorod: Lira, 340 p.
  6. Zyazyun I.A., Kramushchenko L.V., Krivonos I.F. (1997) Pedagogical skill: tutor. Kyiv: Higher School, 349 p.
  7. Izard K. Classification of emotions [Electronic resource]. Access mode: http://ni.biz.ua/10/10_17/10_179569_klasifikatsiya-emotsiy-po-k-izardu.html
  8. Kozyr A. V. (2008) Professional skill of music teachers: theory and practice of formation in the system of multi-level education: [monograph] Alla Volodymyrivna Kozyr. Kyiv: NPU named after M. Drahomanov, 378 p.
  9. Kovalenko I.H. (2008) Methodology of formation of professional and personal qualities of future music teachers in studying conducting and choral disciplines: author's abstract. thesis ... candidate ped. Sciences: spec. 13.00.02. Kyiv, 21 p.
  10. Maksimenko S.D., Zaichuk V.O., Klymenko V.V., Papucha M.V., Solovienko V.O. (2004) General psychology: tutorial. / for general ed. S. D. Maksimenko. 2nd edition Vinnytsia: Nova Kniga, 702 p.
  11. Moiseeva M. A. (1998) Joint music-performance activity as a means of forming the professional qualities of a music teacher (based on the material of the concertmaster class): diss. ... candidate ped. Sciences: specialist 13.00.02. Kyiv, 248 p.
  12. Ognevyuk V. O. (2003) Education in the value system of sustainable human development: monograph. Kyiv: Knowledge of Ukraine, 450 p.
  13. Oleksyuk O.M. (2006) Music pedagogy: teaching. manual Kyiv: KNUKiM, 188 p.
  14. Plyachenko T. M. (2011) Pedagogical principles of training a future music teacher to work with student music-instrumental ensembles: autoref. thesis ... Dr. Ped. Sciences: specialist 13.00.04. Kyiv, 36 p.
  15. Sysoeva S.O. (2006) Basics of pedagogical creativity: tutorial. Kyiv: Millennium, 344 p.
  16. Philosophy: education. manual / L.V. Huberskyi, I.F. Nadolnyi, V.P. Andrushchenko, and others; under the editorship I.F. Nadolny 8th edition Kyiv: Vikar, 2011. 457 p.
  17. Philosophy: tutorial. for higher school / for general ed. V.G. Kremenya, M. I. Gorlacha. Kharkiv: Prapor, 2004. 736 p.
  18. Tselyakova O. M. (2009) Spirituality and value orientations of the student youth of Ukraine in a transformational society [Electronic resource]. *Humanitarian Bulletin ZDIA*. Issue 38. Access mode: http://zgia.zp.ua/gazeta/VISNIK_38_22.pdf
-

A. Yu. KRUHLIACHENKO

*Senior Lecturer at the Cyclic Piano Commission,
Municipal Higher Educational Institution “Lutsk Pedagogical College”
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine
E-mail: krugliachenko1375@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-4865-6925>*

I. V. MAZUROK

*Senior Lecturer at the Cyclic Piano Commission,
Municipal Higher Educational Institution “Lutsk Pedagogical College”
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine
E-mail: mazyrokiruna0103@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-1089-424X>*

S. P. YABKOVSKA

*Lecturer-Methodologist at the Cycle Commission of Folk Instruments,
Municipal Higher Educational Institution “Lutsk Pedagogical College”
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine
E-mail: svitlanayab1973@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-8456-5812>*

CONTENT AND STRUCTURE OF PRE-SERVICE MUSIC TEACHERS PROFESSIONAL AND VALUE ORIENTATIONS

The main task of higher education in the 21st century is to prepare a competent specialist in the field of music education who is competitive in the labor market with formed professional value orientations, which will become a vector of actions in the education of schoolchildren using musical art. The article takes into account that higher education as a pedagogical phenomenon is an inseparable unity of intellectual, emotional-value and ideological components. In the process of professional training, all three components act in an inseparable unity. The purpose of the article is to highlight the essence and structure of the professional value orientations of the music teacher, which are based on generally accepted components of education in universities. The study states that the higher school forms a system of basic professional values in students by the interests of our society. On the one hand, it should be universal, on the other – it is necessary to take into account that each individual differs in his system of value orientations depending on abilities, individual characteristics, and professional orientation. The result of the research is the determined structure and content of professional value orientations of the future music teacher. Conclusions have been formulated that the professional value orientation of a music teacher is a competence characteristic, the presence of which will become the basis for success in future musical and pedagogical activities. The scientific investigation describes the characteristics of the interrelated constituent components of the structure of professional and value orientations of the future music teacher: cognitive, emotional – sensual, meaning – purposeful. These components most fully reveal the specifics of the music teacher’s profession and contribute to further professional self-improvement and personal growth of the future teacher-musician. The article highlights the thesis that for the effective formation of professional and personal qualities in future music teachers, a conscious elaboration and study of the essence and structure of the phenomenon under study is necessary.

Key words: professional value orientations, future music teacher, professional knowledge, awareness, emotions, structural components: cognitive, emotional-sensual, meaning-target.